

જેતી માટે પ્રવર્તમાન ગેર-સમજ અને સમાધાન

જેતી શબ્દનો શબ્દાર્થ ગુજરાતી શબ્દ-કોષમાં મળતો નથી, તેમજ જેતી શબ્દ ગુજરાતમાં બીજે ક્યાંય, વપરાતો હોય તેમ પણ જાણવામાં આવ્યું નથી. ફક્ત પાલણપુરના જૈનો જે આશરે ૩૫૦ વર્ષ પહેલાં, મુખ્યત્વે રાજસ્થાન વિસ્તારમાંથી પાલણપુર આવ્યા હતા, તેઓ અંબાજી માતાના સાત સ્વરૂપોમાંથી, કોઈ એક સ્વરૂપને પોતાની કૂળ-દેવી માને છે. તેઓ અખાત્રીજ, બળેવ, દશેરા, ઘનતેરસ, દિવાળી, એમ વર્ષના પાંચ દિવસને તહેવાર તરીકે ઉજવે છે, અને પોત પોતાની રીતે, વિધિવત જુદી જુદી વાનગીનું નૈવેદ્ય એટલે ભોગ ધરાવે છે. આ વારસાગત રીતે થતી વિધિને, પાલણપુરના જૈનો જેતી કહે છે. આપણા પરિવારના કેટલાક કુટુંબોમાં, માતાજીની જેતી વિષે, જુદાજુદા પ્રકારની ગેરસમજ પ્રવર્તી રહી છે, તેમાંથી મુખ્ય બે ગેરસમજ છે, તેના કારણે તેઓ માતાજીની જેતી કરતાં સંકોચ પામે છે.

પહેલી ગેરસમજ:-

જૈનોએ દેવ દેવીની પૂજા-વંદના કરવી જોઈએ નહીં, આ માટે કહેવાનું કે,

જૈન તિર્થંકર પરમાત્મા સર્વોત્કૃષ્ટ, સર્વોત્તમ છે, તે નિશંક, નિર્વિવાદ છે. તેઓની અથવા તેમની પૂજા-વંદના-સ્તુતિ સાથે, કોઈની સરખામણી થઈ શકે જ નહીં. દેવ દેવીઓ પણ અનાદિ કાળથી, શ્રદ્ધા અને ભક્તિથી પોતાની વિશિષ્ટ શક્તિઓ સાથે, જૈન તિર્થંકરોની સેવામાં રહે છે, તેનું પ્રમાણ દિગંબર, શ્વેતાંબર, તેમજ સ્થાનકવાસી, જૈન શાસ્ત્રોમાં વર્ણવેલું છે. આ ઉપરાંત પ્રત્યેક જૈન મંદિરમાં, દેવ દેવીઓનું સ્થાનક હોય છે, અને તે દેવ દેવીઓની, પૂજા-વંદના, દિગંબર, શ્વેતાંબર, જૈનના બધા ફીરકાના શ્રાવકો, પોત-પોતાની રીતે પૂજા, વંદના ઇત્યાદિ કરે છે. આ પુરવાર કરે છે કે, જૈનો દેવ દેવીની પૂજા-વંદના કરે છે, તેનો જૈન માટે નિષેધ નથી.

બીજી ગેરસમજ:-

જેતી કરતાં ભૂલ-ચુક થઈ જાય તો માતાજી કોપાયમાન થાય,

અહીં પ્રથમ એ સમજવાનું છે કે, કુળ-દેવી માતા છે, એ સમસ્ત પરિવારની માતા છે, અને માતા એટલે લાગણી, અને પ્રેમનો, કદી ઓછો ન થનાર, અસ્ખલિત ઘોઘ, એ વળી કોપાયમાન કેમ થાય !

જેમ માતા પોતાના બાળકથી જ્યારે, અજાણતાં ભૂલ થઈ જાય, અથવા તેનાથી અવિનય, અવિવેક થઈ જાય ત્યારે, માતા તેને પ્રથમ પ્રેમથી સમજાવે, પછી ગુસ્સો બતાવી ભૂલ સુધારે, તેમ છતાં કદાપિ બાળક, ઉઘ્ઘત થઈ સુધરે જ નહીં, ત્યારે છેવટના ઉપાય રૂપે માતા શિક્ષા કરી ને પણ, તેને તેના ભલા માટે સુધારે છે. તેમ માતાજી પોતાના સંતાનો તરફ કદી, ખરેખર તો કોપે જ નહીં, એનો કોપ પણ સંતાનોના ભલા માટે જ હોય.

માતાજીની જેતી પુરી શ્રદ્ધા, અને ભક્તિથી કરવામાં આવે, ત્યારે અવિનય, અવિવેકને, સ્થાન જ નથી. કદાપિ ખરેખર અજાણતાં, કોઈ ભૂલ થઈ જાય તેના માટે, માતાજી ચોક્કસ દરગુજર કરે. મને આશા છે કે, જેઓને ગેરસમજ છે, તેઓને આનાથી સમાધાન મળશે.

માતાજીની જેતી, પૂર્ણ ભાવના, શ્રદ્ધા, અને ભક્તિથી કરવી જોઈએ. જેતી માટેની વાનગીઓ શુદ્ધ હોવી જરૂરી છે. જેતીની વાનગી અથવા રીત કરતાં, ભાવના, શ્રદ્ધા, અને ભક્તિનું જ અત્યંત મહત્વ છે, અને તે જ કલ્યાણકારી છે. સંજોગોવસાત અથવા કોઈ કારણસર, જેતી કરવાનું શક્ય ન હોય તો, જેતીના દિવસોએ દીવો કરી, માતાજીનું સ્મરણ અવશ્ય કરવું, તે પણ માતાજીની ભક્તિ જ છે. શ્રદ્ધા અને ભક્તિનું જ મહાત્મ્ય છે.

હીરાણી મહેતા પરિવાર, અને પાલણપુરના અન્ય જૈનો અને જૈનેતર સર્વે, આપણા કુળ-દેવી હીરાણી માતાજીની, શ્રદ્ધાથી ભક્તિ કરી કૃપા-દ્રષ્ટિ પામે છે. માતાજીની શક્તિથી બધા ચિર-પરિચિત છે.

હીરાણી માતા સ્થાનક ટ્રસ્ટ વતી,

દિનેશ મહેતા (પ્રમુખ)

૩૬, પૂરબ એપાર્ટમેન્ટ, ૧૩,મે માળે, ૪૨, રીજ રોડ, મુંબઈ.૬.

ફોન: ૨૩૬૩ ૪૨૪૫ અને ૨૩૬૩ ૭૦૬૭